

Inleiding

Voor de invulling van de saldering conform artikel 2.6.4 van de Omgevingsverordening Limburg 2014 van Manresa / Venterra zijn door de gemeente enkele kadastrale percelen aangegeven. In een overleg van 15 januari 2019 is gebleken dat een deel van deze percelen nodig zijn voor de uitbreiding van het aanliggende sproutcomplex. Tevens is in dit overleg aangegeven dat de inrichting van de percelen vormgegeven dient te worden conform de doelstellingen van de verbindingszone in het gemeentelijk beleid en zoals aangegeven in eerder opgestelde visies van Bureau Verbeek uit 2012. Doelsoorten zijn hierbij das, ree en zandhagedis.

Er dient een oppervlakte van 55.471 m² saldering uitgevoerd te worden. De in te richten percelen zijn aangegeven in figuur 1. De ligging van de salderingspercelen is aangepast ten opzichte van eerdere aanduidingen naar aanleiding van de benodigde grond voor de uitbreiding en aanpassing van het sportpark.

Uit mailcorrespondentie met de gemeente 12-1-2019 blijkt de archeologische verwachtingswaarde beperkt. Citaat: 'Met deze kanttekeningen kan voor het gehele gebied een lage archeologische verwachting worden aangenomen. Daarbij is onderzoek vereist in het geval van ingrepen die de bodem dieper dan 40 cm verstoren over een oppervlakte groter dan 5.000 m². Het aanbrengen van een ophoging is niet onderzoeksplchtig.'

Deze saldering is een eerste invulling van de verbindingszone tussen het Jammerdal en de Groote Heide. Soorten die gebruik kunnen maken van het in te richten gebied zijn vooral soorten van bossen, graslanden en kleinschalige gebieden. De zandhagedis is als doelsoort genoemd, maar zal het gebied vooralsnog niet kunnen bereiken. Meer mobiele soorten, zoals vlinders en kevers, uit hetzelfde milieu (droog, zandig en structuurrijk) zouden wel gebruik moeten kunnen maken van een juist ingericht gebied. Daarnaast zijn das en ree aangegeven en kan gedacht worden aan de functie als leefgebied en verbindingszone voor vogels, vlinders, bijen, eekhoorn, en kleine marterachtigen. Beoogd wordt het gebied dan ook dusdanig in te richten dat tegemoet gekomen wordt aan de eisen van soorten van bossen en structuurrijke droge graslanden en heiden. De bodem onder het salderingsgebied bestaat uit grofzandige holtpodzolgronden. Het gebied ligt verder hoog en droog met diep grondwater > 120cm. Dit geeft aan dat er geen kansen zijn voor natte natuur.

Het zuidwestelijke deel van de Beckersweg kent aan de overzijde langs het perceel Bethanië een bomenrij met onder andere veel acacia. Acacia zal massaal kiemen op omgewerkte grond na een inrichtingsproject. Dit is niet gewenst. Het deel langs de acacia is daarom vooral geschikt als gemaaid bloemrijk grasland.

Figuur 1: ligging compensatiepercelen

Inrichting

Op basis van bovengenoemde inleiding zal de inrichting moeten bestaan uit schrale zandige situaties, overgaand in, en afgewisseld met ruigte, struweel en bos. Gezien de agrarische voorgeschiedenis kan niet volstaan worden met alleen aanplant en inzaai, maar zal ook grondverzet plaats moeten vinden om de schrale zandige situaties te creëren. Vanuit de gemeente is aangegeven dat tussen het sportcomplex en het natuurcompensatiegebied een grondwal aangelegd dient te worden om de negatieve invloed van het sportcomplex te beperken.

De locatie is gelegen vlakbij een woonwijk. Er zal rekening gehouden moeten worden met intensief medegebruik door de aanwonenden. Onder andere voor het maken van een korte wandeling en het uitlaten van honden. Vanuit de gemeente is nadrukkelijk gevraagd ruimte voor wandelaars te creëren. In de eindinrichting wordt hiertoe een wandelroute opgenomen. Aan de zijde van het voetbalveld kan de vrijkomende grond verwerkt worden, welke met struiken en bomen aangeplant wordt zodat een aantrekkelijke wandelroute van oost naar west ontstaat. Wandelpaden dienen van het naastliggende te realiseren heide en graslandgebied afgegrensd te worden met ursus gaas, zodat honden binnen deze zone blijven. Door rondom ursusgaas te plaatsen wordt grasland en heidebeheer tevens door middel van elk soort vee mogelijk gemaakt.

Op basis van de droge beperkt vochthoudende holtpodzolbodem is de ontwikkeling van een berken-zomereikenbos te verwachten. Door het landbouwkundig verleden is een rijker type mogelijk (wintereiken-beukenbos). De soortenkeuze voor bomen en struiken is hierop gebaseerd.

Bomen: Zomereik, ruwe berk, beuk, wintereik, winterlinde, haagbeuk, zoete kers, esdoorn, es, gladde iep

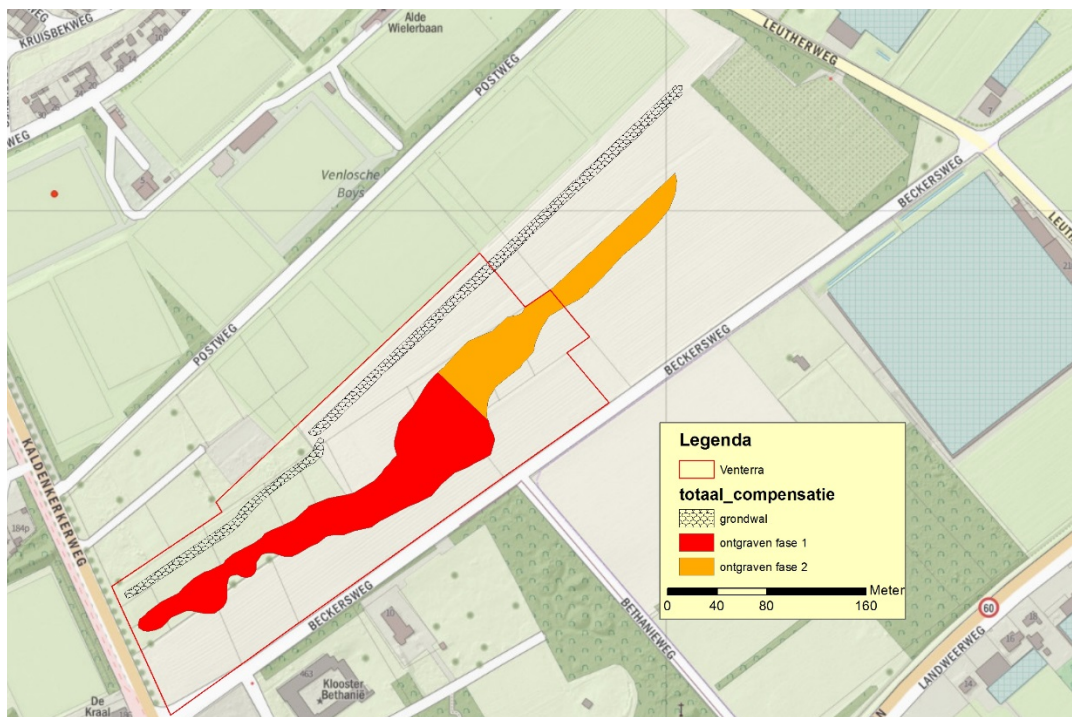
Struiken: vuilboom, lijsterbes, hazelaar, eenstijlige meidoorn, inheemse vogelkers, sleedoorn, hondsroos, egelantier, hulst, boswilg, taxus, wilde appel, klimop, brem, kardinaalsmuts, krent en kamperfoelie.

Het beplantingsplan en de exacte bepaling en verdeling van de verschillende soorten plantsoen worden later uitgewerkt. Struiken zullen vooral aan de randen opgenomen worden en waar de ingetekende bos zone smal is. Bomen worden in de grotere vlakken geplant. Bosranden worden golvend aangelegd, zodat ook ruimte ontstaat voor overgangen van bos, via struweel naar ruigte en korte vegetaties.

In het centrale deel van het gebied zal een zone tot maximaal 40cm diep ontgraven worden om een heischrale situatie te verkrijgen. De vrijkomende grond kan gebruikt worden om de grondwal tussen het voetbalveld en de in te richten percelen aan te leggen.

Deze zone wordt in twee fases ontgraven. Fase 1 (ca. 1.1 ha) maakt onderdeel uit van de inrichting van het salderingsperceel van Manresa / Ventera, hiermee kan de grondwal langs de sportvelden worden aangelegd. Het deel van de grondwal buiten deze compensatie kan in latere projecten aangelegd worden door de als fase 2 aangegeven oppervlakte te ontgraven waarmee een verdere kwaliteitsimpuls aan het gebied wordt gegeven (ca 3700m² op het Manresa terrein en 2600m² buiten het Manresa terrein). Tot die tijd zal het als fase 2 aangegeven deel als bloemrijk grasland beheerd worden en geldt dit als eindinrichting voor het salderingsperceel inzake Manresa.

De grondwal wordt gevarieerd aangelegd met hoogtes tussen 2 en 2,5 meter. Binnen de aangegeven contouren zal de wal enigszins slingerend aangelegd worden, waardoor het geen strakke wal wordt, maar een gevarieerd geheel. Binnen de aangegeven ontgravingscontouren van fase 1 en 2 (inclusief een 5 m brede overgangszone naar maaiveld) komt zo'n 6500m³ grond vrij welke voor de grondwal benut kan worden. Voor de gehele wal is ca. 6150m³ nodig. In het werk zal de precieze contour en diepte van de ontgraving bepaald worden, evenals de exacte invulling van de grondwal. In figuur 2 is het grondverzet weergegeven.

Figuur 2: grondverzet

De centrale te ontgraven strook zal hei of heischraal grasland worden. Deze strook wordt geënt met plagsel / maaisel van nabijgelegen natuurgebied Groote Heide.

Soorten die in het grasland thuis horen zijn: zandblauwtje, gewoon biggenkruid, kattendoorn, tormentil, tandjesgras, gewone hoornbloem, witbol, scherpe boterbloem, veldzuring, rode kalver, knoopkruid, margriet, glanshaver, groot streepzaad, kamgras, madeliefje, gladde witbol, havikskruid (stijf-, dicht-, bos- en scherm), vroege haver, schapenzuring, gewoon struisgras, gewone veldbies, smalle weegbree, glanshaver, vertakte leeuwentand, veldgerst.

Om ongeveer de bovengenoemde soortensamenstelling makkelijk in te brengen in het grasland wordt ingezaaid met een inheems zaadmengsel van Cruydhoeck (**G1**, M1) of eventueel De Bolderik (**Gr1**, Gr4).

Naast de aanplant van bos en struweel, de inzaai van kruiden en gras en het opbrengen van plagsel zal een wandelpad gemaakt worden door een iets verhoogd grondbed aan te brengen. Het terrein zal uitgerasterd worden en waar nodig voorzien van hekken / doorgangspoorten. In figuur 3 is de inrichting weergegeven.

Figuur 3: inrichting

werkzaamheden

Klic melding

Opruimen rasters weilandjes langs Kaldenkerkerweg

Bouwvoor afgraven: 15000m² ca 40cm; rand (1125m¹ * 2m breed) = 2250 m² gemiddeld 20cm diep, samen ca. 6500m³

Grondwal aanleg: ca 615m¹, maximaal 2,5m hoog en basis ca. 7 m breed = ca. 6150m³ (grondbalans sluitend maken, door grondwal op plekken breder te maken of gras en bos terreindelen iets hoger te maken / reliëf aanbrengen).

Grasland: bewerken en inzaai (27829 m²)

Bos: bewerken en inplant (25221m²)

Struweel / zoom: bewerken en inplant / inzaai (24890m²)

Hei: opbrengen plagsel / maaisel (17318m²)

Aanleg wandelroute (715 m¹)

Plaatsen ursusraster rondom weilanden / heide (1540m¹) (1087m¹ rondom Manresa terrein)

Plaasten hekken in ursusraster (3 landbouwhekken, 2 wandelpoorten)

Plaatsen prikkeldraad rondom niet te begrazen delen (950m¹).

Beheer

Na inrichting zal het jaarlijks beheer worden opgepakt. Het uit te voeren beheer is afhankelijk van het te realiseren type natuur en zal de eerste 3 jaren na aanleg intensiever zijn.

Bos en struweel / zoom: de eerste 3 jaar na aanplant zal 2 x per jaar tussen de aanplant worden gemaaid om er voor te zorgen dat deze niet wordt overwoekerd door de groei van kruiden en grassen. Een deel (ca 10%) van de aanplant zal niet aanslaan. Deze worden in het tweede jaar na aanplant opnieuw ingeplant.

Na deze startfase in de eerste jaren zal het onderhoud aan de aanplant bestaan uit het elke 3 jaar vrijzetten indien deze overgroeit dreigt te worden door bijvoorbeeld opslag van berk of wilg.

De rand van de oppervlakte struweel / zoom zal niet worden aangeplant. Hier zullen in eerste instantie gras en ruigtekruiden gaan groeien. Deze worden elke 2 tot 3 jaar gefaseerd gemaaid en afgevoerd. Elk jaar wordt dus een derde tot de helft van de zoom gemaaid. De rest blijft over staan.

Bloemrijk grasland: om verruiging te voorkomen zal de eerste 3 tot 5 jaar waarschijnlijk 2 keer per jaar moeten worden gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Bij de eerste maaibeurt (mei / juni / juli) wordt eerst de helft van de oppervlakte gemaaid, waarna zo'n 6 weken later de andere helft gemaaid wordt. In september / oktober vind een tweede maaibeurt plaats over nagenoeg de hele oppervlakte. Zodra de groei van het kruidenrijk grasland afneemt kan volstaan worden met 1 keer per jaar maaien van circa 80% van de oppervlakte. Het jaar erop wordt de 20% die is blijven staan gemaaid en blijft op andere plekken tot 20% van de oppervlakte ongemaaid.

Hei: het aanvangsbeheer van de hei zal bestaan uit enkele jaren handmatig wegplukken van bosopslag en begrazing met een schaapskudde of pleksgewijs maaien. Naarmate de hei zich ontwikkeld zal verwijderen van bosopslag minder nodig zijn en kan de begrazingsdruk worden verhoogd door er meer schapen op te laten lopen of de dieren er langer te laten lopen.

Het hiervoor genoemde beheer is indicatief. Afhankelijk van hoe een groeiseizoen verloopt zullen aanpassingen nodig zijn om het nagestreefde doel te kunnen bereiken. Dit is aan de deskundigheid van de beheerder en zal worden uitgevoerd met het daarvoor ter beschikking gestelde budget zoals hieronder aangegeven.

Het beheer wordt door voor 25 jaar vergoed, conform de bedragen die gelden voor de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer. De beheersvergoeding bestaat uit een vergoeding per beheertype en een openstellingsbijdrage voor de kosten die gemaakt worden voor het onderhoud ten behoeve van het recreatief medegebruik.